

ខ្លួនបំពេជាបន្ទុខ្លួនរបស់ខ្លួន

អង្គភាពក្រសួងពេទ្យបណ្តុះបណ្តុះនាមពេទ្យ

ព័ត៌មានពិនិត្យរដឹតុយការងាររបស់ខ្លួន

លំណែនដំឡើងលេខ: ០០៣/០២-០៩-២០១៥-អ.វ.គ.ក/ក.ស.ប.ស

ភាគីដាក់ឯកសារ: មេធាវិការពារកី មាស មុត

ដាក់ដូន: សហគមន៍បណ្តុះបណ្តុះ

ភាសាណិមិត្ត: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

ចំណាត់ថ្នាក់ការងារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារប្រើប្រាស់ដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ ក.ស.ប.ស. ឬ អង្គភាពដែលបានបញ្ជាផ្ទៃ: សម្រាត/Confidential

ចំណាត់ថ្នាក់ប្រើប្រាស់ការងារ:

ពិនិត្យឡាស្តីផ្តល់នូវការងារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តុះបណ្តុះអាសន្ន:

ឈ្មោះ: មន្ត្រីក្រសួងពេទ្យ

ហត្ថលេខា:

ឯកសារបង្កើត
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃទី (Date): 26-May-2015, 08:30
CMS/CFO: Sann Rada

**ខ្លួនបំពេជាបន្ទុខ្លួន
ដែលបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥**

ជាតិជាមួយ:

សហមេធាវិក:

អាជី ឌីអី

Michael G. KARNAVAS

ចិត្តរាយការ:

សហគមន៍បណ្តុះបណ្តុះ

ថ្វីក្រសួងពេទ្យ

Mark B. HARMON

សហព្រះរដ្ឋមន្ត្រី:

លោកស្រី ជាន់ លាង

Nicholas KOUMJIAN

ភាគីដែលបានបង្កើតឡើងនៅថ្ងៃទី ៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥

០០៣/០៧-០៨-២០១៩-អ.គ.ក/ក.ស.ច.ស

លោក មាស មុត តាមរយៈសហមេដារីរបស់គាំទៅ (“មេដារីការពារកូវ”) តាមរយៈនេះ ធ្វើយកតប
ទៅនឹងថាមីយែរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ដែលតបទៅនឹងសំណើរបស់ មាស មុត សុំចូលរួចរាល់
មេយៈនៃរដឹកកាបង្ហាប់ខ្លួនខ្លួនចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ (“ម៉ោងថ្ងៃ”)^១។ ការធ្វើយកតបនេះ ត្រូវបាន
ធ្វើឡើងជាចំណាម៉ោង ពីព្រះសហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ ក. មិនមានសិទ្ធិក្នុងការផ្តល់ថាមីយែរបស់នឹង
សំណើរបស់ មាស មុត សុំចូលរួចរាល់មេយៈនៃរដឹកកាបង្ហាប់ខ្លួន ដែលបង្ក្រាសថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ
២០១៩ (“សំណើរបស់”)^២ និង ៣. បានធ្វើសេចក្តីថ្លែងការណ៍មិនត្រូវមេដារី និង នាំខ្លួនជាមួយ ដែលតម្រូវឱ្យ
មានការធ្វើយកតប។ ទទួលការណ៍ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្នុងថាមីយែរនេះ នឹងត្រូវបានធ្វើយកតបទៅតាមលំដាប់
លំដាប់។ សេចក្តីធ្វើម និង ប្រភពិនិត្យវិធី និងមិនត្រូវបានធ្វើយកតបឡើយ។ មេដារីការពារកូវដាក់ការធ្វើយក
តបនេះជាភាសាអង់គ្លេសពេញលេញ សំណើរបស់ក្រប់ក្រាយ ដោយបានចាយដោយការបង្កើត និងការអនុវត្តន៍ី។
ម៉ោងថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅឯណាស់ជាជាន់ទេសចរណ៍ទៅលើអាណាពីរដែលមែនបានបង្ហាញឡើង។

I. ទីតាំងនូវយកតប

ក. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិមិនមានសិទ្ធិក្នុងការផ្តល់ថាមីយែរ

១. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ មិនមានសិទ្ធិក្នុងការផ្តល់ថាមីយែរបស់នឹងសំណើរបស់ ឬត្រូវ
តែបានលើបង្ក្រាសថ្ងៃខ្លួន។
២. សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ មិនមានដល់ប្រឈមបែងចែកក្នុងដំណោះស្រាយដែលបង្ហាប់ខ្លួនឡើយ។ សហព្រះ
រាជអាជ្ញាធរជាតិមិនមានតម្លៃអាជីវកម្មដែលបានសម្រេចឲ្យខ្លួន ឬតម្លៃទេសចរណ៍ដែលបង្ហាប់ខ្លួន
ឡើយ^៤ មិនពាក់ព័ត៌មិនការបង្ហាប់ខ្លួនឡើយ ហើយក៏មិនមានឈ្មោះនៅក្នុងដំណោះស្រាយដែលបង្ហាប់ខ្លួនឡើយ។

^១ ម៉ោងយកតបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិនឹងសំណើរបស់ មាស មុត សុំចូលរួចរាល់មេយៈនៃរដឹកកាបង្ហាប់ខ្លួនចុះថ្ងៃ
ទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ ចុះថ្ងៃទី ១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ D130/1/៤

^២ សំណើរបស់ មាស មុត សុំចូលរួចរាល់មេយៈនៃរដឹកកាបង្ហាប់ខ្លួន ដែលបង្ហាស់ថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ ចុះថ្ងៃទី ១០
ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ D130/១

^៣ សូមអេល សារអេលទិន្នន័យបស់លោក គោលការណ៍ ចំណុច ផ្ទុក ដៃនីមួយៗមេដារីការពារកូវ ចំណាយដើម្បី “កម្មវិធី សំណើរបស់មុកដ្ឋាន” ចុះថ្ងៃ
ទី ៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩។

^៤ សូមអេល កំណត់លក្ខណៈការបង្ហាប់ខ្លួនបានឯករាជ្យ ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៩ ឯកសារលេខ D122 កំណត់ត្រាផ្លូវការនៅក្នុង
សរុបសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ Harmon មានសហមេដារីជាតិ ភាគ ឯត្តិម អ្នកប្រើក្រុងការចែកចាយដំឡើង
ការធ្វើយកតបស់មាស មុត ទៅនឹងថាមីយែរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ

ឱ្យតាំខ្លួននេះដែរ។ ដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួននេះ មិនផូលឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញាមនុរាជាតិទូរសិទ្ធិណាមួយ ក្នុងការផ្តល់បញ្ជីយ ឬ ចូលរួមក្នុងការអនុវត្តដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួន ឬ ក្នុងកិច្ចដំណើរការនឹងវិធី ណាមួយ ដែលកើតឡើងទាក់ទងនិងដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួនឡើយ។

៣. ផ្នែកដែលគុណាការកំពុលសហរដ្ឋអាមេរិក នានសម្រេចទាក់ទងនិងសិទ្ធិរបស់ដើម្បីបណ្តិ៍ក្នុងការ បើដី សិទ្ធិនេះមានជាតិផ្សំចំនួនបី៖ ១. ត្រូវតែមន “ការឱ្យទាត់ពិតប្រាកដ” ច្បាស់លាស់ និង ជាក់ លាក់ ដែលកើតឡើងជាក់ស្ថាង ឬ ជិតនិងកើតមានឡើង ២. ត្រូវតែមនទំនាក់ទំនងហេតុ និង ផល រវាងការឱ្យទាត់ និង អំពើដែលជាកម្មរគ្គិ៍នៃបណ្តិ៍ ឬ ឧបាទរណ៍៖ ការឱ្យទាត់ត្រូវតែអាច មិនបានបានបស់ភាគីបី ដែលមិននៅចំពោះមួយគុណាការ និង ៣. ផ្លូវពីការគ្រាន់តែស្ថាន វត្ថូវតែ ទំនួជាតា ការឱ្យទាត់និងត្រូវបានដើរដើរដោយសេចក្តីសម្រេចតាមការស្វែសុំមួយ⁵។ នៅពេល កិច្ចតាំងត្រូវបានឡើងដោយស្ថាប័នដោយភ្លាក់បាលមួយ ហើយដើម្បីបណ្តិ៍ដឹងខ្លួនភាគ់ ឬ ភាគមួយទៅអំពី ឬ ភាគអកមួយ ដែលគាត់តាំងនៅ៖ សិទ្ធិនេះគឺមិនត្រូវបានបាយកាត់ឡើយ ប៉ុណ្ណោះ វាបានបាយកាត់ឡើយ “ធម្មតាការនៃពិធីបានខ្លួន” ក្នុងការបង្កើតឡើង⁶។ ហើយតាមបានបាយកាត់ឡើយ កិច្ចមិនមែនជាដើម្បីបណ្តិ៍ទាក់ទងនិងដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួននេះក៏ដោយ ក៏គោលការណ៍នៃសិទ្ធិទាំងនេះ អាចត្រូវបានអនុវត្តផ្តុំច្បាប់ឡើងដោយបញ្ជីយរបស់ភាគ់ដែរ។ ភាគ់មិនបានទទួលបានការឱ្យទាត់ពិតប្រាកដ (ហើយកិច្ចមិនបានទទួលដល់ប្រយោជន៍ណាមួយ) ពីដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួននេះដែរ។ ហេតុ ឯងចេះ វាមិនមានទំនាក់ទំនងហេតុ និង ផល រវាងការឱ្យទាត់ណាមួយចំពោះរឿងភាគ់ត្រូវបែង និង ដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួន ហើយកិច្ចមិនលបន្ទាក់ណាមួយក្នុងការទទួលបានសំណងដែរ។ ជាការពិត ត្រូវនិរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមនុរាជាតិ គឺមិនទទួលបានដែលប៉ះពាល់ឡើយ ទៅជាដើម្បីបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួននៅមានជាងមាន ឬ ក៏ត្រូវបានទុកជាមោយ:កី⁷។

Tanya Pettay អ្នកគ្រប់គ្រងសំណុំរឿង ម៉ាង ម៉ូនិក អ្នកបកប្រែភាសា អ.វ.ត.ក. អ្នក វាំ និង ជីឡូយការបញ្ជីកទេស អ.វ.ត.ក. ឡូក សុសសុខ្សាយឱ្យ។

⁵ រឿងកី Lujan ទទួលនិង អ្នកការពារសុខុំ ៥០៤ ស.ប.អ.រ ៥៥៥ ៥៦០-៦១ (ឆ្នាំ ១៩៧៨) (ការអកស្រដែងការងារក្នុងត្រូវបានបញ្ចប់បាន)។

⁶ អ្នកទាន់បីទំពោះ ៥៧១។

⁷ សូមអីល ឧបាទរណ៍ រឿងកី រដ្ឋអាជ្ញាត ទទួលនិង Gotovina និង អ្នករួមឯកចេត្ត សំណុំរឿងលេខ ២១-០១-៩០-៧ លេខកូ សម្រេចបើសំណើការកំហិតលេរភាពជាមិនត្រូវយ៉ា ដែលបង្កាប់ឡើសាធារណៈរដ្ឋក្រោម ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ការផ្តើមបង្រប់មាស មុន ឡើងចរើយរបស់ហ្មព្រះរាជអាជ្ញាមនុរាជាតិ

ទំពោះ ៣ នៃ ១៨

ដែលពាយខ្លួនសំណើសុំឱ្យទុកជាមោយ:នូវអ្នកបង្កាប់ឱ្យតាំខ្លួន

៦. ក្នុងតួនាទីរបស់សហគ្រោះជាគារងារក្នុងការងារ ផ្សេងៗព្យាយ ឬ អនុវត្តដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ គឺដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ គឺជាឌីការដែល ចេញទៅឱ្យនគរបាលយុត្តិធម៌ ដើម្បីស្វែងរកចាប់ខ្លួន និង នាំខ្លួន បុគ្គលណាម្ពាក់មកការនៃមន្ត្រីរហូ យោងរបស់ អ.វ.ត.ក. និង ទៅឲ្យប្រធានមន្ត្រីរហូយោងរបស់ អ.វ.ត.ក. ឲ្យទទួល និង យុទ្ធសាសន៍ នៅ: នៃចំការបង្ហាញខ្លួននៅចំពោះអុខសហគ្រោះក្រោមឈើបន្ថេះ ឬ អង្គភាគិស្សប្រជាធិបតេយ្យ ឬ អង្គភាគិស្សប្រជាធិបតេយ្យ¹³ បែបនៅ ក្រោមឈើបន្ថេះ និង ថា ក្រោមនៃអង្គភាគិស្សប្រជាធិបតេយ្យ ត្រូវស្វែងរកចាប់សហគ្រោះជាគារងារមុនពេលចេញ ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ¹⁴ ហើយសហគ្រោះជាគារងារក្នុងតួនាទីរបស់ខ្លួន ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ¹⁵ សហគ្រោះជាគារងារមិនមានតួនាទីរបស់ខ្លួន ឡើយទាំងនឹងដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ។
៧. ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ អ.វ.ត.ក. គឺសមមូលទៅនឹងដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយក្នុងច្បាប់កម្ពុជា¹⁶ មួយចំនួន អ.វ.ត.ក. នៅរ ច្បាប់កម្ពុជា មិន បានចែងអំពីតួនាទីរបស់ព្រះជាគារងារនៅក្នុងការងារ ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ។ ផ្សាយទៅវិញ គូលាការក្នុងស្រុកកម្ពុជាតិតាមបានចែងអំពីតួនាទីរបស់ ព្រះជាគារងារនៅក្នុងការងារ ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ។ ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយនៅក្នុងច្បាប់កម្ពុជា គឺ សមមូលទៅនឹងដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ អ.វ.ត.ក.¹⁷ ក្នុងករណីសម្របប ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ អាចត្រូវបានចេញដោយថា ក្រោមឈើបន្ថេះ មុនពេលចេញដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ ថា ក្រោមឈើបន្ថេះ ត្រូវបានយោបល់ពីព្រះជាគារងារ ហើយត្រីមតែវាទេចេញដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ នៅ: ក្រោយពីបានទទួលយោបល់ពីព្រះជាគារងារប៉ុណ្ណោះ¹⁸ បន្ទាប់មក ព្រះជាគារងារ ធានាកំរែងដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ²⁰ ក្នុងករណីរបស់ខ្លួន នៅពេលដែលជួនថាប់ចោទ

¹³ សម្រាប់ក្រោមនៃវិធានផ្លូវក្នុង និយមន៍យោន់ “ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ” ទីពេទ្យ ៨២។

¹⁴ វិធាន ៤៥(ឬ) នៃវិធានផ្លូវក្នុង។

¹⁵ វិធាន ៤៥(១) នៃវិធានផ្លូវក្នុង។

¹⁶ មាត្រា ១៩០ នៃក្រោមនីតិវិធីព្រឹប្បទណ្ឌកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០០៧) ឲ្យនិយមន៍យោន់ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយចាត់ “បញ្ជាផលករណ៍កម្មាធិការ សាធារណៈ: ឱ្យទាំង និង នាំខ្លួនបុគ្គលណាម្ពាក់ទៅចំពោះអុខថា ក្រោមឈើបន្ថេះ”។

¹⁷ គូមរកឃើន អូមិនី អូមិនី មាត្រា ១៩០ ដែលឲ្យនិយមន៍យោន់ដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយចាត់ “បញ្ជាផលករណ៍កម្មាធិការ សាធារណៈ: ឱ្យព្រោះជាក្រោមឈើបន្ថេះ និង ឱ្យទាំងឡាយបុគ្គលនៅ: ទៅក្នុងពន្លានាការ ឬ មណ្ឌលយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ ប្រព័ន្ធទន្លានាការ ឬ មណ្ឌលយុទ្ធសាស្ត្រ និង យុទ្ធសាស្ត្របុគ្គលនៅ:”។

¹⁸ មាត្រា ១៩៥-១៩០ នៃក្រោមនីតិវិធីព្រឹប្បទណ្ឌកម្ពុជា (ឆ្នាំ២០០៧)។

¹⁹ អូមិនី អូមិនី មាត្រា ១៩០។

²⁰ អូមិនី អូមិនី មាត្រា ១៩០ និង ១៩១។

ការផ្តើមនិងការងារ មុន ឡើងចរើយរបស់សហគ្រោះជាគារងារអនុវត្តជាតិ

ដែលពាយខ្លួន និងស្ថិតិយវត្ថុការណាមេយោះ នូវដឹកកាបដ្ឋាប់ឱ្យទាំងឡាយ

Original EN: 01083678-01083690

ស្ថិសុំឱ្យទុកដាមេយេ:នូវវិកាបង្កាប់ឱ្យចាប់ខ្លួន ព្រះរាជអាណាព្យា - ដែលយោបល់របស់ខ្លួន គឺជាបុរិ
លក្ខណៈម្ចាស់ម្ចាស់ការឡាតាំងឱ្យបង្កាប់ឱ្យចាប់ខ្លួននៅ: - និងមានសិទ្ធិផ្តល់ចម្លើយពបទ់នឹង
សំណើ។

៤. នៅ អ.វ.ត.ក. នៅពេលដែលសហគោះក្រោមសុំបនអង្គត ឬ ថែក្រោមនៃអង្គដំនីជំនួយ មិនអាច
បង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដើរនៅព្រះបានប្រគល់ភ្លាមឱ្យនៅក្នុងគុណភាពឱ្យនៅព្រះបានប្រគល់ភ្លាមឱ្យនៅព្រះបាន
អាណាព្យានាគាតិ មិនមានគុណភាពឱ្យនៅព្រះបានប្រគល់ភ្លាមឱ្យនៅព្រះបានប្រគល់ភ្លាមឱ្យនៅព្រះបាន ទេ។
និងគាលយុត្តិធម៌ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់ការិយាល័យសហគោះក្រោមសុំបនអង្គត ឬ អង្គដំនីជំនួយអំពី
បញ្ហាលំបាកដែលខ្លួនដូចប្រទេសកុំការបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន²¹ វិធានដើរក្នុង មិនត្រូវឱ្យគាល
យុត្តិធម៌ ផ្តល់ព័ត៌មានដល់សហគោះក្រោមអាណាព្យានាគាតិបញ្ហាលំបាកដែលខ្លួនដូចប្រទេសរប់បែបនេះ
ឡើយ។
៥. វិធានដើរក្នុងមិនផ្តល់ឱ្យសហគោះក្រោមអាណាព្យានាគាតិនូវវំណាច់ ឬ សមត្ថកិច្ចណាមួយឡើង ដើរក្នុង
បង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួនឡើយ។ វិធានដើរក្នុងពិតជាអនុញ្ញាតឱ្យសហគោះក្រោមអាណាព្យាបង្កាប់ឱ្យដើរក្នុងយុត្តិ
ធម៌ការិយាល័យសហគោះក្រោមអាណាព្យានាគាតិក្នុងគោលបំណងសុំបនអង្គតបច្ចេក²² ការបង្កាប់បែបនេះមិន
មែនជាផិកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួននៅ:ទេ ដែលត្រូវតែអាចឡាតាំងអនុលោមតាមវិធាន ៥៧ និង ត្រូវ
បានឱ្យនិយមនៃយោងច្បាស់ចា ជាបិកាបង្កាប់ឱ្យចាប់ និង នាំខ្លួន បុគ្គលិកនាមួយការិយាល័យ
សហគោះក្រោមសុំបនអង្គត ឬ អង្គដំនីជំនួយប៉ុណ្ណោះ។
៩០. ដូចដែលអង្គបុរិសុំជំនីជំនួយបានលើកឡើងនៅក្នុងវិភាគ ០០២ និង វិភាគ ០០៣ គុណទីរបស់សហ
គោះក្រោមអាណាព្យា “គឺកំណត់ដាច់ខាតត្រីមវិភាគក្នុងដែលកំពុងចាត់ការ និង ការសុំបនអង្គតបច្ចេក
ក្រោមឱ្យគុណិការរបស់ អ.វ.ត.ក.”²³ ហេតុដូចនេះ សហគោះក្រោមអាណាព្យានាមិនមានសិទ្ធិ ក. ដើរ
ក្នុងក្រោមសុំបនអង្គត ឬ អង្គដំនីជំនួយ។

²¹ វិធាន ៥៥ (៤) នៃវិធានដើរក្នុង។

²² វិធាន ៥៥ (៣) នៃវិធានដើរក្នុង។

²³ វិធាន ៥៩(១) វិធាន ៥៩(៣) និង ៥៩(៤) នៃវិធានដើរក្នុង។

²⁴ វិភាគ ៩៨ នាទី ០១ និង អ្នកដោយចេញផ្សាយ សំណើវិភាគលើ ០០២/១៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ១៩) សាល
ដើរក្នុងការអាជីវកម្មបាននៅ “បណ្តឹងខ្លួនរោក់ប្រជាធិបតេយ្យដើរក្នុងការអ្នកដោយចេញផ្សាយ និង ការសុំបនអង្គតអំពីការរំណោភកបំពាន
ការសម្រាប់នៅក្នុងសុំបនស្ថាន” ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារលើ D138/1/8 កម្រាម ១៩ ដោយយោងតាម
វិធាន ៥៩-៥០ និង ៥៣។

ការដើរក្នុងការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន មុន ឡើងចេញផ្សាយរបស់សហគោះក្រោមអាណាព្យានាគាតិ

ទំព័រ ៦ នៃ ១៩

ដែលពាយខ្លួនសំណើសុំឱ្យទុកដាមេយេ:នូវវិកាបង្កាប់ឱ្យបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន

ពបទេនឹងពាក្យបណ្តិ៍ដីធមិតិត្ត តាមវិធាន ៣៤ ដែលជាកំណែយមេដារីការពារកីឡាក នៅឯង សារី និង ឈាកកស្រី នៅឯង ដីវិទ្យលេ²⁵ ៨. ដើម្បីពបទេនឹងសំណើរបស់មេដារីការពារកី ដែលនូក ដើម្បីពបទេជាបុគ្គលមួយរបាយការណ៍ដោយមេដារី ហើយមិនមែនជាបុគ្គលនៅការិយាល័យសហ ព្រះរាជអាជ្ញាខោះឡើយ²⁶ គ. ដាក់ផ្ទុន “លេចកូសអេត” ឬបណ្តិ៍ខ្លួនរណីប្រភេទនឹងដីកាម្មួយ ដែលតាកំពើនឹងការរៀបចំក្រុមបញ្ជីថ្មីដែលរបស់អង្គភាពធម៌ដី និង/ឬ កំហុសវិធានដីរបស់មេដារីនោះទេ²⁷ ឬ ឬ. នឹងខ្លួនរណីអនុលោមតាមវិធាន ៣៤(ឱ) ទៅលើដីកាសរៀបចំ ដោយពីការិយាល័យសហគោរក្រមសុីបអង្គភាពធម៌ដី និង “សកម្មភាពរបស់មន្ត្រីតុលាការ” គឺ មិនទាកំទងទៅដីក្រុមសុីបស្ថាប្រព័ន្ធដូចនោះទេ²⁸។

១១. ដីកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួន គឺជាកិច្ចមួយរបស់សហគោរក្រមសុីបអង្គភាព Harmon ដែលត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយនិភាសាថាមសំណើនាមឱ្យនាំខ្លួននេះ ត្រូវបានចេញសម្រាប់គេ ឈាក មាស មុត និង មានដំបីពាល់ពេលឈាក មាស មុត ឬផ្លូវការ៖ សហព្រះរាជអាជ្ញាខោះនៃរាជការ អនុរាជកិច្ច មិនទទួលបានការខើតខាត ហើយកិច្ចទទួលបានដល់ប្រយោជន៍ណាមួយពីការចេញ ឬ មោយភាពដីកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួននេះដោយ គាត់មិនមានសិទ្ធិកុងការផ្តល់ចម្លើយពបទេនឹងសំណើ ឡើយ។ ចម្លើយនេះ ត្រូវតែបានលើបច្ចាតិសំណាំវិញ។

²⁵ សំណើរឿងលេខ ០០២/១១-១៧-២០០៩-អ.វ.ត.ក/អ.ប.ជ (០១) សាលដីកាលីពាក្យបណ្តិ៍តាមវិធានដីកុង ៣៤ របស់ ឈាក នៅឯង សារី និង ឈាកកស្រី នៅឯង ដីវិទ្យលេ សុីបអង្គភាពធម៌ក្រោម Marchel Lemonde ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារលេខ ៦ កម្រាមណ្តា ២០១១

²⁶ សំណើរឿងលេខ ០០២/១៤-១៧-២០០៩-អ.វ.ត.ក/អ.ប.ជ (០១) សេចក្តីសម្រចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាខោះឱ្យ មានការពន្លារពេលដាកំចម្លើយពបទេរបស់ខ្លួនទៅនឹងសំណើរបស់ នៅឯង សារី សុីរិយាផ្ទៃប្រហែលកសារ អ.ប.ជ ០១ ទាំងអស់ ឡើងវិញនូវទៅជាងកសារសាធារណៈ ចុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ ២៦ កម្រាមណ្តា ៤។

²⁷ ឯកសារ នាទី នាទី នាទី សុករឡើងឡើង សំណើរឿងលេខ ០០២/១៤-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ០១) សាល ដីកាលីភាពអាមុទ្ធតាមនេះ “បណ្តិ៍ខ្លួនរណីប្រភេទនឹងដីកាសមេដារីប្រភេទរបស់សហគោរក្រមសុីបអង្គភាពធម៌ក្រោមសុីបអង្គភាពធម៌ក្រោមដែលបានរំលែកបំពានលើការសម្ងាត់នៃកិច្ចសុីបស្ថាប្រព័ន្ធ” ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារលេខ D138/1/8 កម្រាមណ្តា ១៤ និង កម្រាមណ្តា ២៤-២៥។

²⁸ សេចក្តីពិចារណារបស់អង្គបុរាណដីសិន្នម្រោះលើបណ្តិ៍ខ្លួនរណីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាខោះ ប្រភេទនឹងដីកាសមេដារីប្រចាំឆ្នាំ និងសេចក្តីប្រកាលពីមានជាសាធារណៈរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាខោះ ទាកំទងនឹងសំណាំវិញ ០០៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D14/1/3 កម្រាមណ្តា ១៦។

ការដើម្បីរបស់មាស មុត ទៅនឹងដើម្បីរបស់មេដារីប្រពះរាជអាជ្ញាខោះ

ទំព័រ ៧ នៃ ១៨

ដែលពហ័ន្ធនឹងសំណើសុីរិយាផ្ទៃកសារយោះទូទៅដីកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួន

៨. ការធ្វើយកបរបស់ណាក មាស មុត ឡើងចម្លោយបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទី ជាតិ

១២. ក្នុងការចាយណា ០១ សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទីដែលបានធ្វើដោយគ្រួនបោតុនលេខា ឃុំតិសាប្រឹង
ឆ្នាំប៊ី និង វិធានផ្លូវក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក. បានគិតទុកជាមុនថា “ការបំពេញកិច្ចលើបស្បរ” អាច
ត្រូវបានធ្វើដោយដោយសហព័ត៌មាននិតិវិធីពាក់ព័ន្ធ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទីយល់ខ្ពស់ដោយ
គិតថា ការចេញដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួនដូចគោលនឹង “ការបំពេញកិច្ចលើបស្បរ”។ អង្គបុនដីនិងប្រែះ
បានចូលឯកសារដោយការបំពេញកិច្ចលើបស្បរ ថា “កិច្ចនាំខ្លាយណាគោលប្រព័ន្ធបំពេញដោយ
សហព័ត៌មានលើបស្បរដែល អ្នកសុំបន្ថែមដែល ឬ កំណត់តាមរយៈដីការបង្កាប់ឱ្យស្បរ
ដីនិង ក្នុងគោលបំណងប្រមូលភក្តុតាង ដែលនាំដល់ការលាតត្រដាងការពិត”²⁹។ ដីការបង្កាប់ឱ្យ
នាំខ្លួននេះធ្លាប់ គិតិមិនមែនជា “ការបំពេញកិច្ចលើបស្បរ” ទេ។ គោលបំណងនេះដីការបង្កាប់ឱ្យនាំ
ខ្លួន គិតិមិនមែនដីម្រីប្រមូលភក្តុតាង ដែលនាំដល់ការលាតត្រដាងការពិត គោលបំណងនេះ
ដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន គិតិមិនមែនជាប្រមូលភក្តុតាងដែលនាំដល់ការលាតត្រដាងការពិត ឧបាទរណ៍៖
បើដីនិងដែលត្រូវបានបង្កាប់ខ្លួន ផ្តល់ចម្លោយនៅចំពោះអុខសហព័ត៌មានប្រមូលភក្តុតាង។ ការចេញដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន
ធ្លាប់ គិតិមិនមែនជាមធ្យាបាយសម្រាប់ប្រមូលភក្តុតាងនេះដែរ។ ការពិត ក្នុងករណីនេះ សហ
ព័ត៌មានលើបស្បរដែល Harmon បានចេញដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដោយដឹងថា លោក មាស មុត បាន
អនុវត្តសិទ្ធិនៅក្នុងមិនធ្វើយកបរបស់ និង ដឹងថា គ្មានព័ត៌មានណាមួយនឹងត្រូវបានប្រមូលពីគាត់³¹។

²⁹ ឯុំងីរី នូវ ជានិង អ្នកធ្វើអេឡិក សំណុំរៀងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ១១) សាលាដីការលើបណ្តឹងខ្លួនរណ៍របស់ ខ្សោយ សំដីន ប្រភាគនឹងដីការសម្រេចស្តីពិសិទ្ធិ និង ការចេញដីកិច្ចបស់ភាគីទាក់ទងនឹងការបកប្រែ ឬ ឬដី ២០ ខែ កុម្ភ: ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារលេខ A190/I/20 កម្រាមណ្ឌល ៧៨១ ស្ថមេម៉ឺនដីដែរ ឯុំងីរី នូវ ជានិង អ្នកធ្វើអេឡិក ០០២/១៩-០៩-២០០៩-អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ២៩) សាលាដីការលើបណ្តឹងខ្លួនរណ៍របស់ ឡើង សារី ប្រភាគនឹងការបង្កើតសាមារាសម្រួលរបស់សហព័ត៌មានប្រមូលភក្តុតាងដែលបានបង្កើតឡើងបន្ថែម ឡើង សារី សុខិចបំពេញ កិច្ចលើបស្បរ ឬ ឬដី ២០ ខែ កុម្ភ ឆ្នាំ ២០០៩ ឯកសារលេខ D171/4/5 កម្រាមណ្ឌល ៨។

³⁰ ស្ថានុប្រមៗនៃវិធានផ្លូវក្នុង និយមនីយនៃ ដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន ទំនួរ ៨៧។

³¹ ចម្លោយបស់សហព័ត៌មានប្រមូលភក្តុតាងដែលបានបង្កើតឡើងដីការជូនដំណឹងទាក់ទងនឹងសេចក្តីសម្រាប់ប្រើប្រាស់ លោក មាស មុត មិនទទួលបណ្តាល់ដីការកោះឬដី ៣ ខែ ឆ្នាំ ២០១៤ ឬដី ៤ ខែ ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ A67/1/1 កម្រាមណ្ឌល ៦ ការធ្វើយកបរបស់មាស មុត ឡើងចម្លោយបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមន្ទីជាតិ

ទំនួរ ៨ ខែ ១៩

ដែលពាយខ្លួនដំណឹងសុខិចបំពេញដោយខ្លួនដីការបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន

វិធានផ្ទះក្នុងបែងចេកដីកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួនដាច់ថេញពី “ការបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរ”។ ទាំងអ្នកសុំបអង្គត និង នគរបាលយុត្តិធម៌ អាចបំពេញកិច្ចសុំបស្ថរបាន³² បើណែន មានតែនគរបាលយុត្តិធម៌ពេលប៉ុណ្ណោះអនុវត្តដីកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន³³ ពីរបោះវាតិជា “វិធានការបាច់បង្កិច្ច”³⁴មួយ។ ដើម្បីកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន តើមិនមែនជាយុទ្ធភាពសុំបស្ថរទេ។

៣៣. ក្នុងកម្រាមណ្ឌល ១៧ កម្រាមណ្ឌល ១៣ និង ១៥ សហព្រះរាជអាជ្ញារជាតិលើកឡើងដោយក្រុងប្រចាំឆ្នាំ ទាំងវិធានផ្ទះក្នុង កិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង ម្វោប់ស្តីពីការបង្កែត កំព្រៃយ៉ាងច្បាស់លាស់ដល់ការចេញដីកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដែលធ្វើឡើងដោយសហគមនាប្រចាំឆ្នាំ។ កិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ មានច្បាស់ពីការបង្កែត និង វិធានផ្ទះក្នុង មិនកំព្រៃច្បាស់លាស់ដល់ការចេញដីកាបង្កាប់ឱ្យនាំខ្លួន ដោយសហគមនាប្រចាំឆ្នាំទេ។ មាត្រា ៥(៥) នៃកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ច្បាស់ដែលមាននៅក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរដើម្បីលានជាទីវិធានការបាច់បង្កិច្ច។ ស្រើដើរឡើងនៅពេលក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ ដែលមានដឹងនូវការបង្កែត ដែលដែលទៅការបង្កែត ការស្រើបអង្គត ត្រូវបានលើកនូវការដែលមានការបង្កែត ដែលបង្កែត ស្រើដើរឡើងនៅពេលមានការបង្កែត ត្រូវបានក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។ ក្នុងកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ច្បាស់ដែលមានការបង្កែត មិនមែនជាកិច្ចសុំបស្ថរទេ។ និតិវិធីនៃការបង្កែត មិនអាចត្រូវបានពន្លាតដោយស្ម័គ្រាជ ដើម្បីបញ្ចប់ការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ច្បាស់ដែលមានការបង្កែត ដែលមានការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។ និតិវិធីនៃការបង្កែត មិនអាចត្រូវបានពន្លាតដោយស្ម័គ្រាជ ពីការបង្កែត ត្រូវបានក្នុងកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ច្បាស់ដែលមានការបង្កែត ដែលមានការបង្កែត ត្រូវបានក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។ និតិវិធីនៃការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ច្បាស់ដែលមានការបង្កែត ត្រូវបានក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។ និតិវិធីនៃការបង្កែត សម្រាប់តាមមាត្រា ៥(៥) នៃកិច្ចប្រមប្រព័ន្ធ និង មាត្រា ៤៣ នឹងបានច្បាស់ការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។ និតិវិធីនៃការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ និង មាត្រា ៤៣ នឹងបានច្បាស់ការបង្កែត នៅក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។

(គុណភាពភ្នំបាន)៖ “ដោយពីរាល់រាយឱ្យបាន ត្រូវបានសម្ងាត់និងត្រូវបានដោយក្នុងកំណើនយោលសរទារ និង បានកត់សម្ងាត់សែចក្តីសម្របចិត្តរបស់នីមួយៗ ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនៅក្នុងមិនធ្វើយកបន្ថែមទៅការបង្កែតដែលមានការបង្កែត ត្រូវបានក្នុងកិច្ចសុំបស្ថរ។

³² វិធាន ៦៧(១) នៃវិធានផ្ទះក្នុង។

³³ វិធាន ៥៥(៤) នៃវិធានផ្ទះក្នុង។

³⁴ វិធាន ៦៧(១)៖ “មានតែនគរបាលយុត្តិធម៌ដែលមានអំណែនការអនុវត្តវិធានការបាច់បង្កិច្ច”។

³⁵ កម្រាមណ្ឌល ១៧ នៃចម្លើយ ដោយអនុប្រាស់ ដើម្បី និង នាក់អ្នកត្រូវបានប្រើបាន សំណុំពីរាល់រាយ ០០៨/០៩-២០០៨ អ.វ.ត.ក/ក.ស.ច.ស (អ.ប.ជ ៧៥) សាលដឹកជញ្ជូនប៊ិតចុះស្ម័គ្រាជ និង សារី ប្រជាធិបតេយ្យ ចុះចេច ១១ នៃ មេសា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារលេខ D427/1/30 កម្រាមណ្ឌល ៤៣។

០០៣ ដែលទាំងមានដឹងថា តើការឡើងយោបល់គ្មានកើតមាន ឬ កំព្រឹងបានចុះហត្ថិភាព ឬ កំព្រឹងបានចុះហត្ថិភាពនៅក្នុងពេលវេលាដែលមានការឡើងយោបល់គ្មានបន្ថែមទេ។ សាលាឌីការបស់អង្គបុណ្ណែនុំជំនួយ ផ្តល់ការឡើងយោបល់គ្មានបន្ថែមទេ។ កំព្រឹងទៅថា តើសាលាឌីការនេះនឹងផ្តល់ការឡើងយោបល់គ្មានបន្ថែមទេ។

១៣. ក្នុងការណាយការ ១៧ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិឡើងហ្មស នៅពេលដែលគាត់អំណែងរបស់លោក មាស មុត ដែលថា សហគម្រោមសុខអង្គភាពចាំងពីក្រែរតែយល់ព្រមទាំង វិធានការណាយការមួយដែលដាក់ក្រុមិតធម៌លូលូន ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិនោះស្ថិតនៅក្នុងហានិកឃើយ គ្រឿងក្រែរបានប្រាន់ប្រាប់លោក មាស មុត មិនបានគាំទ្រួលបំសំណែង អាជីវការណាយការដាក់ក្រុមិតធម៌លូលូន ក្នុងករណីដែលសិទ្ធិនោះស្ថិតនៅក្នុងហានិកឃើយម៉ោងផ្ទុងផ្ទាល់រាជការយុទ្ធសាស្ត្រ ដែលតម្រូវឱ្យមានការដកបុរាណសិទ្ធិរស់នៅមានដឹវិត មានសេវាការ និង មានសត្វិសុខរបស់គាត់⁴⁰។ ច្បាប់កម្ពុជា⁴¹ និង វិធានផ្តៃក្នុង⁴² មានចែងពីការសន្និត ឱ្យមានសេវាការ នៅពេលវិធានការដែលយកមកពីចារណាយការមួយទាំងម៉ោងក្រែរបានទូរសិទ្ធិជាមួលដ្ឋាន ឬចិត្តជាសិទ្ធិ និង សេវាការរបស់បុគ្គលម្នាក់ វិធានការបែបនេះ មិនគូរត្រូវបានអនុវត្តដោយគ្មានការដកការពីសហគម្រោមសុខអង្គភាពចាំងពីរួមបញ្ជីយ។ ភាពផ្ទុងផ្ទាល់រាជការចេញដឹងការបង្កាប់ឱ្យនាំនេះ សម្រួលមានហត្ថលេខាតិសហគម្រោមសុខអង្គភាព ចាំងពីរួមបញ្ជីយ។
១៤. ក្នុងការណាយការ ១៨ សហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ អំណែងចាំងខុសផ្តល់ថាគ្នុងករណីរបស់លោក មាស មុត ដែលថា សហគម្រោមសុខអង្គភាពលោក Harmon មិនមានពីនិងផ្តើកលើវិធាន ពាយដើម្បីចេញដឹងការបង្កាប់ឱ្យនាំនេះដោយគ្មានបានបស់សហគម្រោមសុខអង្គភាព ឬ បូន្មាននោះ គឺមិនមានឱ្យដោយគ្មានទេ ពីរួមបញ្ជីការណីនេះពីនិងផ្តើកលើមតិដាច់ដោយផ្តើកម្បាយរបស់ម៉ោងក្រែរបានទៅក្រោមម្បាយចំនួននៃអង្គបុណ្ណែនុំជំនួយ ហើយវិធាន ពាយ អនុញ្ញាតឱ្យបំពេញក្នុងបែបនេះ។ មតិ

⁴⁰ ឯុទ្ធនេបមេតារីការពារក្តី បានឈើកឡើងក្នុងសំណើរីបស់ខ្លួន សិទ្ធិនេះទទួលបានការពារយ៉ាងច្បាស់ស្ថាស់ដោយមាត្រា ៣២ នៃរដ្ឋធម្មនាគម្នុជា មាត្រា ៣ នៃសេចក្តីផ្តើមការណីជាសាកលស្តីអំពីសិទ្ធិមនុស្ស និង មាត្រា ៥(១) នៃកតិកាសញ្ញាមន្ទរជាតិ ស្តីអំពីសិទ្ធិពាររដ្ឋ និង សិទ្ធិនៃយោបាយ។

⁴¹ សូមមិនលើ ក្រមិនពិនិត្យបញ្ជាកម្ពុជា (ខ្លះ២០០១) មាត្រា ២០៣ ដែងថា: “ជាគាលការណី ដែនត្រូវបានទ្រូវតែយល់ពេលវេលាដែលមានការបង្កាប់ឱ្យនាំនេះ ក្នុងករណីពិនិត្យ ដែនត្រូវបានទ្រូវយុទ្ធម៌ក្រុងបណ្តាញការអាសន្ននៅក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលបានចែងផ្តើកនៅក្នុងការណី”

⁴² សូមមិនលើ វិធាន ៦៣(៣) វិធាន ពាយ(៤)យើ នៃវិធានផ្តៃក្នុង។

ការផ្តើមបន្ថែមបន្ថែម មុត ឡានិងចេញដឹងក្រោមបន្ថែមបន្ថែមសហព្រះរាជអាជ្ញាធរជាតិ

ទំព័រ ១១ នៃ ១៨

ដែលបានចេញដឹងសំណើសុំឱ្យទុកជាមាយេ:នូវអំពីការបង្កាប់ឱ្យនាំនេះ

សហការគ្នា ដោយសារថា “ការផ្តល់យោបល់គ្នាបើបញ្ចាត់លាក់លាក់ណាមួយ នាថ្នូរគ្នាបើបែងចិត្តសម្រេចនាល់អនាគតដែលពាក់ព័ន្ធបញ្ចាស់គ្នា ឬ បញ្ចាត់ព័ន្ធ”⁴⁷។ សហគមនាប្រជាពលរដ្ឋបានបង្កើតជាតិ “មិនបានជីវិស៊ីនិងដំណើរការនេះ ឬ មិនបានបង្ហាញទេស្សន៍ជួយទេ”⁴⁸។

២១. ផ្លូវការរឿង នៅក្នុងរឿងកី ០០៣ លោក មាស មុត មិនបានព័ត៌មានអំពីថា តើការផ្តល់យោបល់គ្នា ទាក់ទងនឹងការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះខ្លួន ត្រូវបានចុះបញ្ជី ឬ យ៉ាងណានោះទេ គ្រាន់តែដើរដោយការផ្តល់យោបល់គ្នាមួយត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៩។ លោក មាស មុត មិនអាចដឹងបាន នោះឡើង តើសហគមនាប្រជាពលរដ្ឋបានអនុវត្តទៅតាមវិធាន ៧២ ដៃរបួចទៅ ឬបីសពីនេះ ឡើង នៅក្នុងរឿងកី ០០៤ អង្គបុណ្ឌដំនីជុំដែលបានសម្រេចថា វាវិនិច្ឆ័យបានការធានាថា រយៈពេល ៣០ថ្ងៃ បានកន្លឹងដុត ដោយសារពីមានសម្រេចណាមួយរបស់សហគមនាប្រជាពលរដ្ឋ ស្រីបន្ទាយនឹង Harmon ពាក់ព័ន្ធដែលសារពីការផ្តល់យោបល់គ្នាប្រជាពលរដ្ឋបានចុះបញ្ជី ឬ យ៉ាងណានោះឡើង នៅក្នុងរឿងកី ០០៤ ក្នុងការចង្វឹលបង្ហាញថា យោះពេលបញ្ហានការផ្តល់យោបល់គ្នាប្រជាពលរដ្ឋបានចុះបញ្ជី ៣០ថ្ងៃ នោះបានកន្លឹងដុត ឬ យ៉ាងណានោះឡើង នៅក្នុងរឿងកី ០០៣ ក្នុងការចង្វឹលបង្ហាញថា យោះពេលបញ្ហានការផ្តល់យោបល់គ្នាប្រជាពលរដ្ឋបានចុះបញ្ជី ៣០ថ្ងៃ នោះបានកន្លឹងដុតទៅនោះទេ។
២២. នៅថ្ងៃនេះ គោលបំណងនៃដីការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះខ្លួន គឺដើម្បី “នាំខ្លួនលោក មាស មុត មកបង្ហាញនៅ ចំពោះអុខសហគមនាប្រជាពលរដ្ឋបានជាតិ សម្រាប់ការបង្ហាញខ្លួនឯែកដំបូង”⁵⁰។ ការបង្ហាញខ្លួនឯែកដំបូង គឺពាក់ព័ន្ធដែលដើរដោយការផ្តល់យោបល់គ្នាប្រជាពលរដ្ឋបានចុះបញ្ជី ឬ យ៉ាងណានោះខ្លួន នៅថ្ងៃនេះ នៅក្នុងរឿងកី ០០៣ ត្រូវបានចង្វឹលបង្ហាញថា យោះពេលបញ្ហានការផ្តល់យោបល់គ្នាប្រជាពលរដ្ឋបានចុះបញ្ជី ៣០ថ្ងៃ នោះបានកន្លឹងដុត ឬ យ៉ាងណានោះខ្លួន នៅក្នុងរឿងកី ០០៤ នោះបានកន្លឹងដុតទៅនោះទេ។
២៣. ក្នុងការចង្វឹល ២០ សហព្រះរាជរដ្ឋាភិបាល និងសាធារណរដ្ឋបាន នោក មាស មុត មិនបានពន្លេលេខ៉ីយ៉ា អំពីរបៀបដែលសហគមនាប្រជាពលរដ្ឋបានបង្កើត Harmon បង្រីបរយោជន៍លើខ្លួនឯែក ដោយបញ្ចប់ មាត្រា ៥(៥) នៃកិច្ចព្រមទាំង និង មាត្រា ៨៣នូវការចង្វឹលបង្ហាញខ្លួន នៅក្នុងរឿងកី ០០៤ ឬ

⁴⁷ អូចខាងក្រោម។

⁴⁸ អូចខាងក្រោម។

⁴⁹ អូចខាងក្រោម។

⁵⁰ ការចង្វឹល ៣ នៃដីការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះខ្លួន ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ នកសារលេខ C1។

⁵¹ វិធាន ៥៧(១) នៃវិធានផ្លូវក្រុង។

ការពិនិត្យ ដោយកំបាំងមួល បង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា គាត់ចាត់ទុកថា គោលបំណងនៃការបង្ហាញខ្លួន លើកដំបូងត្រូវបានបំពេញចំសម្រេចប៉ែរបីយ។ សហព្រះរាជអាណាពាតិចអ្នូលបង្ហាញថា ការ ដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ ដោយកំបាំងមួល មិនអាចត្រូវបានបេសម្រាប់គោលបំណងនៃការ បង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងអនុលាមតាមវិធាន ៥៧ នៅ៖ ដោយសារសិទ្ធិរបស់លោក មាស មុត និង មិនត្រូវបានធានាការពារនោះទេ។ សហព័ត៌ម្រេសុធបន្ទូរ Harmon មិនបានបេសម្រាប់គោលបំណងនៃការ បង្ហាញខ្លួនមួយដែលបានបង្ហាញតាមរយៈការចេញសេចក្តីសម្រេចដាក់លោក មាស មុត ឲ្យស្ថិតក្រោមការ ពិនិត្យ ដោយកំបាំងមួល។

២៨. មេធាវីការពារភ្លើងកភាពទៅនឹងសហព្រះរាជអាណាពាតិថា ការបង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងត្រូវបានធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិរបស់លោក មាស មុត បើយបានបូងខ្លួនណ៍ប្រជាដំណឹងសេចក្តីសម្រេចបស់សហព័ត៌ម្រេសុធបន្ទូរ Harmon⁵⁶។ នៅពានូខ្លះកី ក្នុងគោល បំណងកំណត់អំពីហេតុផលសម្រាប់រក្សាផីការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះឱ្យនៅជាងមាន ដោយសារគោល ដំបារបស់សហព័ត៌ម្រេសុធបន្ទូរ Harmon លើកដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ ដោយកំបាំង មួល និង អភិវឌ្ឍន៍ការផ្តល់សំណើនីងអំពីបទទោទ មេធាវីការពារភ្លើងចាត់ទុកថា ការបង្ហាញខ្លួនលើក ដំបូង ពិតជាកៅតឡើង។ គ្មានមូលហេតុសម្រាប់រក្សាផីការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះឱ្យនៅនោះទេ។ ដើរណែ៖ គឺ មេយៈ។
២៩. ក្នុងកម្រិតខ្លួន ៤៣ សហព្រះរាជអាណាពាតិអំពីអាជីវការដោយមិនត្រូវបាន ដោយសារការ បង្ហាញខ្លួនលើកដំបូងមិនត្រូវបានធ្វើឡើង “បើគិតពីចំណុចសំខាន់នៅពាក្យថា ដោយផ្ទាល់ខ្លួន”

គារពិនិត្យរបស់ភាគីទាំងអស់បានពេញលេញ និង អាចបញ្ចប់កិច្ចសុធបសុធនឹងមិនសម្រប បើយើងចេញដោយ ស្រាយ”។

⁵⁵ ចំណុចសុធបស់សហព័ត៌ម្រេសុធបន្ទូរនឹងការពារភ្លើង មាស មុត ឡុះថ្ងៃទី ៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១៥ ឯកសារលេខ A82/1: “ដួចដែលលោកបានដឹង ក្នុងកិច្ចសុធបស់លោកត្រូវបានចោរប្រាក់ពីបទប្រើសនាទោះថ្ងៃទី ៣ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៥ បើយបេតុមួន៖ លោកនឹងទទួលបានពេលវេលាសម្របដើម្បីពិនិត្យមិនបានប៉ុណ្ណោះឱ្យនៅនោះទេ។ និង ចូលរួមកិច្ចសុធបន្ទូរ។”

⁵⁶ បណ្តឹងខ្លួនរបស់ មាស មុត ប្រជាដំណឹងដើម្បីការបស់សហព័ត៌ម្រេសុធបន្ទូរ Harmon សម្រេចដាក់ មាស មុត ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ ដោយកំបាំងមួល ដាក់ផ្តល់នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។ បណ្តឹងខ្លួនរបស់ត្រូវបានរក្សាទុកដោយត្រូវបានបង្ហាញយក្ស និងបង្ហាញយក្សនៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ និងបង្ហាញយក្សនៅថ្ងៃទី ៣២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។ បណ្តឹងខ្លួនរបស់លោក Harmon សម្រេចដាក់ មាស មុត ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យ ដោយកំបាំងមួល ឬបានបង្ហាញយក្ស និងបង្ហាញយក្សនៅថ្ងៃទី ៣២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។ ការផ្តើមបង្ហាញយក្ស មុត ទៅនឹងផ្តើមបង្ហាញយក្សនៅថ្ងៃទី ៣២ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ និងបង្ហាញយក្សនៅថ្ងៃទី ៣៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥។

ដែលពារខ្លួននឹងសំណើនីងសុធបន្ទូរជាមាយេ: នូវអំពីការបង្ហាញប៉ុណ្ណោះឱ្យនៅនោះទេ

អំណែងអំណានដែលថា ដីកាបង្ហាប់ឱ្យទាំងអីបើសពីតម្រករ ឬ ត្រូវបានរក្សាទុកត្រីមតែដើម្បីយុំទួនុយក មាស មុន ជាបណ្តុះអាសន្ន គឺគ្មានមួលដានទៅ។ ដោយសារការធ្វើដំណឹងអំពីបទចេញប្រកាស និង គោលដំបាររបស់សហគមន៍ក្រោមសីបអង្គត់ Harmon លើស្ថានភាពនៃរឿងកីឡាបង្ហាប់ពីការចេញដីការសម្រេចដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការពិនិត្យដោយកំណត់មុខ គ្មានហេតុដំណាមួយ ដើម្បីរក្សាទុកដីកាបង្ហាប់ឱ្យទាំងអាសន្ន សម្រាប់គោលបំណងណាមួយទាំងទីនៃការបង្ហាញ ទួនុយកដែលបានដើម្បីយុំទួនុយ។ គោលបំណងចម្លាស់មួយគឺដែលនៅខាងក្រោមនេះ គឺការយុំទួនុយក មាស មុន។ ការយុំទួនុយដែលគ្មានគោលបំណងដោយនៅទីនេះ គឺមិនមែនជាបេតុផលសុទាបក្នុងការរក្សាទុកដីកាបង្ហាប់ឱ្យទាំងអាសន្នទេ។ ការយុំទួនុយបែបនេះ គឺជាការធ្វើតាមទំនើសចិត្ត និង រំណោភវិធាន ៤១(ឯ)។

៣០. ក្នុងការណានូវ ៤៥ សហគ្រោះជាអនុរដ្ឋាភិបាលនិងអាជីវកម្មត្រូវថា ការយុំទួនុយដែលតាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសិទ្ធភាពដល់ដីការកោះរបស់គ្មានការដែលបានចេញដោយត្រីមត្រី មិនមែនជាការធ្វើតាមទំនើសចិត្តនេះទេ ហើយថា ដោយសារណាក មាស មុន មិនត្រូវបានយុំទួនុយ ហើយ អាចមិនត្រូវបានយុំទួនុយនោះ ជាការភាគប់ពេកសម្រាប់ការត្រូវកំណត់ការយុំទួនុយដោយរបីទីកន្លែង នៃការរំណោភបំពាន ឬ ធ្វើដើម្បីនេះ។
៣១. ការយុំទួនុយអាចត្រូវបានអនុវត្ត អនុលោមតាមដីការស្របច្បាប់មួយ ឬផ្លូវនៅតែជាការរំណោភបំពាន ប្រសិទ្ធដែលការយុំទួនុយនោះមិនសមហេតុដល មិនចាំបាច់ ឬ មិនសមាមភាព⁵⁷។ យុត្តិសាស្ត្ររបស់គ្មានការស្រួលមិនប្រើប្រាស់ (“គ្មានការ ECtHR”) ដែលត្រូវបានដកប្រើដោយសហគ្រោះជាអនុរដ្ឋាភិបាល⁵⁸ មិនផ្តល់ជីវិតិការណ៍នេះទេ។
៣២. ក្នុងរឿងកីឡាប់ឱ្យទាំងអាសន្ន Göthlin ទទួលឯង ប្រទេសកុំឃើញអេក⁵⁹ គ្មានការ ECtHR បានពិនិត្យមើលថាគារយុំទួនុយមានបណ្តុះខ្លួនរបស់គ្មានរំណោភលើមាត្រា ៥៤១ (ឯ) នៃអនុសញ្ញាស្តីពិសិទ្ធិមនុស្សអីរុប⁶⁰

⁵⁷ ការណានូវ ៤៥ នៃសំណើ។

⁵⁸ ការណានូវ ៤៥ លេខយោង ៤០ នៃចម្លើយ។

⁵⁹ Eur. Ct. H.R. លេខ ៨៣០៧/១១ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤។

⁶⁰ មាត្រា ៥៤១ (ឯ) ចែងថា: “មនុស្សគ្រប់គ្នាបានសិទ្ធិមានសំណើរាល់ខ្លួន។ គ្នានឹងណាមួយត្រូវបានដកប្រើស្រួលបស់ខ្លួនអូមាមានកុងករណីមួយទៅក្រោម និង ត្រូវអនុលោមតាមនិតិវិធីដែលថែងដោយច្បាប់៖ ... ន. ការចាប់ខ្លួន ឬ ការយុំទួនុយដែលណាមួយត្រូវបានដកប្រើស្រួលបស់ខ្លួន។ ឬ ដើម្បីនានានូវការបំពេញការងារកិច្ចណាមួយដែលថែងដោយច្បាប់៖”

ដែរប្រយោជន៍ណា ជាតិសេសការអនុវត្តពេលវេលានៅក្នុងការរំលោភបំពាន៖ គុណការ ECtHR បានផ្តល់ចំណាំ ការយំខ្ញុនអនុលោមតាមមាត្រា ៥៤១ (២) តើត្រូវបានអនុញ្ញាត បើការយំខ្ញុននោះគឺ ក. ដើម្បីជាន់
នូវការបំពេញការពួកគិច ដែលថែងដោយច្បាប់ (ហើយត្រូវបញ្ជាប់ នៅពេលការពួកគិចនៅក្នុងការបំពេញ)⁶¹ និង នៅពេលតូល្យការពលមស្របកែវតិចឡើងវាង “សារ៖សំខាន់ក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ នៅក្នុងការធានាឌីមានការបំពេញការពួកគិចនៅតាមរាល់” និង សារ៖សំខាន់នៃសិទ្ធិមានសេវាការ⁶² និង គ. នៅពេលវិធានការនៃការរំលោភកុំសិទ្ធិសេវាការបស់បុគ្គលម្នាក់ សមាមាត្រឡើង គោលដៅរបស់អាជ្ញាធរ⁶³។

៣៣. កុងសិរីកី Benham ទទួលបានឯែង ចក្ខុវិកអង់គ្លេស⁶⁴ គុណការ ECtHR បានផ្តល់ចំណាំ “រយៈពេល នៃការយំខ្ញុន ជាគោលការណីធនមានភាពស្របច្បាប់ បើការយំខ្ញុននោះត្រូវបានអនុវត្តអនុលោម តាមដឹករបស់គុណការ”⁶⁵។ គុណការ ECtHR យល់ឃើញថា ដឹកបង្ហាញប៉ូលីមីនុយុទ្ធនរបស់ថ្វីរកម្ម ត្រូវបានចេញដោយស្របច្បាប់ និង បានសម្រេចថា ការយំខ្ញុនម្នាស់បណ្តឹងខ្លួនរបស់ថ្វីរកម្ម ប៉ូលីមីនុយុទ្ធនរបស់ការចេញដោយស្របច្បាប់ មិនខុសច្បាប់ឡើយយោងតាមច្បាប់ជាតិ⁶⁶។ ទៅ៖ ជាយោងណា គុណការ ECtHR បន្ទាន់ប្រាយដាច់ដោយឡើកពីគ្មានរបញ្ញាយំខ្ញុនដោយរំលោភ បំពាន៖ ដោយរកឃើញថា វមិនមែនជាការរំលោភបំពានទេ ពីព្រះមេក្រុមមិនបានបំពេញកិច្ច ដោយអសុវត្ថិភី ឬ ផ្លូវប្រជុំក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ប៉ូលីមីនុយុទ្ធន⁶⁷។
៣៤. យុត្តិសាស្ត្ររបស់គុណការ ECtHR ទទួលស្ថាប់ថា បើទោះជាការយំខ្ញុនត្រូវបានអនុវត្តអនុលោម តាមដឹកក្រសួងច្បាប់កំដោយ កំការយំខ្ញុននោះនៅពេលអាចជាការរំលោភបំពាន៖ នៅថ្ងៃនេះ ការយំ

⁶¹ សិរីកី Göthlin ទទួលបានឯែង ប្រធែសរីយេអ៊ីត Eur. Ct. H.R. លេខ 8307/11 ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៤ កម្រាមណ្តា ៥៧។

⁶² អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៥៨។

⁶³ អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៦១។ គុណការ ECtHR ជាផួកប្រាយយល់ឃើញថា ការយំខ្ញុនម្នាស់បណ្តឹងខ្លួនរបស់គីឡូរីនឹង “ស្រប តាមមាត្រា ៥៤១ (២) ឧណា៖ការយំខ្ញុននេះត្រូវសមាមាត្រឡើងគោលបំណងផ្លូវច្បាប់ ដើម្បីជួរឱ្យគាត់បំពេញការពួកគិចផ្លូវ ច្បាប់បស់គាត់ ដោយសហការជាមួយអាជ្ញាធរ និង ផ្តល់ឱ្យអាជ្ញាធរនូវព័ត៌មានចាំបាច់អំពីទេរសម្បត្តិរបស់គាត់ ដើម្បីឱ្យ អាជ្ញាធរអាចធានាអ្នករាបដែលបានបំណុលរបស់គាត់”។ អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៦៧។

⁶⁴ Eur. Ct. H.R. លេខ ១៩៣៤០/៩៧ ចុះថ្ងៃទី ១០ ចុះថ្ងៃទី ១៩ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩១។

⁶⁵ អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៥៩។

⁶⁶ អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៥៦។

⁶⁷ អូចាងអីហី កម្រាមណ្តា ៥៧។

ការផ្តើមបន្ថែមនៃការយំខ្ញុន មុន ឡើងចិត្តរបស់លោកប្រព័ន្ធភាសាអង់គ្លេសជាតិ

ដែលពាយខ្លួនសំណើសុចិត្តការងារយោង និងការបង្ហាញបន្ថែមនៃការយំខ្ញុន

Original EN: 01083678-01083690

ខ្លួនលោក មាស មុត ធនាមួយអនុលោមតាមដឹកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួន និងជាការរំលោភបំពាន ដោយ
មិនគិតពីភាពស្របច្បាប់នៃដឹកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួន ឬ រយៈពេលនៃការយំខ្លួននោះ។ ការយំខ្លួននិង
មិនសមបេតុផល គ្មានការចាំបាច់ និង មិនសមាមត្រឡប់និងត្រូវការនៃកិច្ចដែលវារំភាព
និតិវិធីនៅដែលការការណ៍ទេ។ លោក មាស មុត ត្រូវបានដួនដំណើងអំពីបទថោទ និង អំពីសិទ្ធិ
របស់គាត់ទាំងនឹងកិច្ចសុំបញ្ជីរ។ គាត់មិនបានតែគេចិត្តនៅទេ។ ទីកន្លែងដែលគាត់របស់
នៅត្រូវបានស្ថាល់⁶⁸។ គ្មានបេតុផលសុពលធនាមួយដើម្បីយំខ្លួនគាត់ កុងគោលបំណងដើម្បីនាំខ្លួន
គាត់មកបង្ហាញនៅចំពោះមុខសហគម្រោះក្រោមសុំបង្គែត Harmon សម្រាប់ការបង្ហាញនូវលើក
ដំបូងឡើយ។

II. សេចក្តីសេចក្តីជាលិខ្ង

៣៥. សំណើនេះត្រូវតែត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យបានភាគរបស់លោក មេយៈ។ គឺយើដឹកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួនត្រូវទុកដារ
មេយៈ។ គ្មានបេតុផលស្របច្បាប់ឡើយ ដើម្បីរក្សាទុកដឹកាបង្ហាប់ឱ្យនាំខ្លួននេះឱ្យនោជាងរមាយ
នៅពេលដែលលោក មាស មុត ត្រូវបានដួនដំណើងអំពីបទថោទ និង អំពីសិទ្ធិរបស់គាត់ទាំងនឹង
កិច្ចសុំបញ្ជីរយុទ្ធបេរិយោជន៍នោះ។
- សូមលោកចំក្រោមមិនចូលបាយការធ្វើយោបល់នៅក្នុងគោលបំណងនេះដោយក្នុងគោរព។
ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥
សហមេធាន់ការពារក្នុងរបស់លោក មាស មុត

អាជី ខត្តម

Michael G. KARNAVAS

⁶⁸ ដីកសាល្យមួយដាក់ មាស មុត ឲ្យស្ថិកក្រោមការនិនិត្យដោយកំណើមឱ្យ ចុះថ្លែងទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារលេខ D128 កម្រាមណ្ឌ ៦៦។